

ZBROJENÍ, ÚROKY A ZBOŽNOST: NIZOZEMŠTÍ KALVINISTÉ JAKO FINANČNÍCI TŘICETILETÉ VÁLKY

Regina Schulte

V historické debatě o původu moderního kapitalismu se vždy objevuje řada vynikajících podnikatelů a bankéřů, kteří byli zapojeni i do financování třicetileté války. Nezávisle na tom, na které straně stáli, byli to často protestanti a kalvinisté, většina z nich vlámského původu; odtud se vysídlili, neboť se podmínky pro náboženský a ekonomický rozvoj v jižním Nizozemí zhoršily. Ve weberské tézi o souvislosti mezi protestantismem a kapitalismem bylo ovšem přehlédnuto, že právě zde sdílela skupina vlivných finančníků sice vyznání a původ, jednotliví podnikatelé a bankéři byli však činní jak na protestantské, tak i na katolické straně. Na příkladě dvou životopisů – amsterodamského obchodníka se zbraněmi a finančníka švédského krále Gustava Adolfa Louise de Geera a Hanse de Wittesa, který byl císařským dvorním bankéřem Ferdinanda II. – jsou zde zjišťovány souvislosti a stavěny otázky, které mají klíčový význam pro historické chápání českých dějin.